

Delgivning av ekonomisk månadsuppföljning
för nämnden för utbildning, kultur och fritid
per februari 2024

25

2024KS138

§ 54

Dnr 2024UKFN73

Ekonomisk månadsuppföljning för nämnden för utbildning, kultur och fritid per februari 2024

Beslut

Nämnden för utbildning, kultur och fritid godkänner prognos per februari 2024 och ger förvaltningen i uppdrag att genomföra åtgärder för en ekonomi i balans.

Nämnden för utbildning, kultur och fritid delger kommunstyrelsen och kommunfullmäktige prognosen och nämnden för utbildning, kultur och fritids beslut.

Avstår från att delta

Kristin Arplöw (S), Marcus Andersson (S), Siw Hallbert (S) och Inga-Lena Persson (MP) avstår från att delta i beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden för utbildning, kultur och fritid prognostiserar en negativ avvikelse om 5,7 mnkr. Förskolan prognostiserar ett överskott till följd av färre elever än budgeterat medan grundskolan visar underskott då grundskoleenheterna har svårt att anpassa kostnadsnivån till minskande elevtal och anslagen budget.

Grundskolan fortsätter arbetet med att anpassa organisationen efter det minskande elevantalet. En stor del av årets totala underskott tillhör vårterminen 2024 och är en direkt följd av skolornas organisation under läsåret 2023-2024.

Budgeten för investeringar inkluderar förvaltningens förslag till ombudgetering med anledning av 2023 års bokslut. Ombudgeteringarna beslutas av kommunfullmäktige den 27 mars. Prognosen för årets investeringar uppgår till 16 mnkr vilket är i nivå med budgeterade anslag.

I bilagan Månadsprognos per februari 2024, nämnden för utbildning, kultur och fritid redovisas prognoser, avvikelser och vidtagna åtgärder för 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 21 mars 2024
- Månadsprognos per februari 2024, nämnden för utbildning, kultur och fritid

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Sammanträdesdatum
2024-04-09

Ajournering

Sammanträdet ajourneras kl. 19:03-19:14.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Datum
2024-03-21

Diarienummer
2024UKFN73 042

Ekonomisk månadsuppföljning för nämnden för utbildning, kultur och fritid per februari 2024

Förslag till beslut

Nämnden för utbildning, kultur och fritid godkänner prognos per februari 2024 och ger förvaltningen i uppdrag att genomföra åtgärder för en ekonomi i balans.

Nämnden för utbildning, kultur och fritid delger kommunstyrelsen och kommunfullmäktige prognosen och nämnden för utbildning, kultur och fritids beslut.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden för utbildning, kultur och fritid prognostiserar en negativ avvikelse om 5,7 mnkr. Förskolan prognostiserar ett överskott till följd av färre elever än budgeterat medan grundskolan visar underskott då grundskoleenheterna har svårt att anpassa kostnadsnivån till minskande elevtal och anslagen budget.

Grundskolan fortsätter arbetet med att anpassa organisationen efter det minskande elevantalet. En stor del av årets totala underskott tillhör vårterminen 2024 och är en direkt följd av skolornas organisation under läsåret 2023-2024.

Budgeten för investeringar inkluderar förvaltningens förslag till ombudgetering med anledning av 2023 års bokslut. Ombudgeteringarna beslutas av kommunfullmäktige den 27 mars. Prognosen för årets investeringar uppgår till 16 mnkr vilket är i nivå med budgeterade anslag.

I bilagan *Månadsprognos per februari 2024, nämnden för utbildning, kultur och fritid* redovisas prognoser, avvikelser och vidtagna åtgärder för 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 21 mars 2024
- Månadsprognos per februari 2024, nämnden för utbildning, kultur och fritid

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet redovisar ekonomiska prognoser, avvikelser och vidtagna åtgärder.

Förvaltningens bedömning

Inom nämnden för utbildning kultur och fritids ansvarsområde finns ett sammantaget prognostiserat underskott. Ett arbete pågår för de verksamheter som visar underskott för att nå en ekonomi i balans.

Pia Alhäll
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Februariprognos 2024

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Innehållsförteckning

Nämnden för utbildning, kultur och fritid	3
1.1 Driftsredovisning	3
1.2 Åtgärder	5
1.3 Investeringsredovisning.....	7

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

1.1 Driftsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Nämnden för utbildning, kultur och fritids reserv	0	0	0	0
Sektorledning	16 296	14 796	-1 500	14 924
Förskola	305 504	311 004	5 500	301 988
Grundskola	719 950	710 250	-9 700	734 842
Gymnasium	224 697	224 697	0	214 732
Elevhälsa och utveckling	47 435	47 435	0	45 499
Kultur och fritid	119 999	119 999	0	118 341
Nettokostnad	1 433 881	1 428 181	-5 700	1 430 326

Nämnden för utbildning, kultur och fritid prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om 5,7 mnkr, motsvarande 0,4 procent av nämndens nettobudget.

Sektorns underskott utgörs till stor del av grundskoleenheternas negativa budgetavvikelse. I övrigt finns såväl överskott som underskott inom sektorn.

Sektorledning

Sektorledning prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om 1,5 mnkr, motsvarande 10,1 procent av nettobudget. Underskottet förklaras främst av ökade kostnader i samband med införandet av nytt elevadministrativt system.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 5,5 mnkr, motsvarande 1,8 procent av verksamhetens nettobudget. Barnantalet beräknas bli ca 95 färre än budgeterat inom samtliga verksamhetsformer inom både kommunal och enskild regi. Det finns dock en osäkerhet kring höstterminens barnantal. Utifrån det prognostiserade barnantalet borde verksamheten redovisa en positiv budgetavvikelse om 9,7 mnkr.

De kommunala förskoleenheterna har ca 60 färre inskrivna barn än budgeterat, vilket motsvarar ett centralt överskott om 4,2 mnkr. Förskoleenheternas budget justeras utifrån inskrivna barn och prognostiserar ett underskott om 1,9 mnkr. Flera enheter förväntas ha ett betydligt lägre barnantal till hösten och har inte möjlighet att anpassa organisationen fullt ut. Detta då det finns en osäkerhet kring nästkommande års barnantal och verksamheten vill inte riskera att tappa kompetent personal. Pedagogisk omsorg prognostiserar ett överskott om 0,2 mnkr och beräknas ha 15 färre inskrivna barn än budgeterat. Överskottet är lågt i relation till barnantal då barnen är ojämnt fördelade mellan dagbarnvårdare samt geografiska områden. Köpta och sålda platser prognostiserar en positiv avvikelse

mot budget om 1 mnkr på grund av ca 20 färre barn än budgeterat. Antalet köpta platser för barn med särskilda behov har ökat vilket bidrar till en lägre prognos i relation till barnantal. Vidare prognostiserar administration och ledning ett överskott om 1,8 mnkr med anledning av vakanta tjänster samt återhållsamhet gällande centrala budgetposter.

Verksamheten har inte budget för omsorg på obekvämt arbetstid i nuvarande budget/plan och det råder en stor osäkerhet kring efterfrågan samt vilka kostnader det kommer att innebära.

Grundskoleverksamhet

Grundskoleverksamheten prognostiserar en negativ avvikelse om 9,7 mnkr, motsvarande 1,4 procent av nettobudget. Det är ca 30 fler elever i fritidshem i både kommunal och enskild regi vilket innebär en negativ avvikelse mot budget om 1,1 mnkr. Samtidigt genererar fler elever i kommunala fritidshem högre intäkter om 0,7 mnkr.

Skolenheternas totala underskott uppgår till 12,1 mnkr, varav hälften tillhör Rävlandaskolan. Det beror främst på en för stor personalorganisation i förhållande till antal elever. Underskottet beror även på extra resurser för elever med särskilda behov samt få elever i tidigredelens klasser. Andra skolor som prognostiserar stora underskott är; Landvetterskolan 2 mnkr, Härrydaskolan 1 mnkr och Fagerhultskolan 0,9 mnkr. Centrala budgetposter om sammantaget 4,7 mnkr planeras ej att tas i anspråk i syfte att täcka delar av skolenheternas underskott.

Kostnaderna för skolskjuts inklusive resor mellan enheterna under skoldagen prognostiseras att överskrida budget med 1,6 mnkr. Anpassad grundskola prognostiserar en negativ avvikelse om 0,5 mnkr med anledning av flera elever med stora behov på Djupedals enhet.

Gymnasieverksamhet

Gymnasieverksamheten prognostiserar ingen avvikelse mot budget. Elevantalet hemmahörande i Härryda kommun beräknas bli ca 90 färre i jämförelse med budgeterat, men då det är tidigt på året och antagningen för höstterminen inte är klar råder stor osäkerhet. Inom verksamheten återfinns både under- och överskott. För Hulebäcksgymnasiet prognostiseras ett underskott om 10,2 mnkr då det antagits fler elever än budgeterat, vilket innebär ökade kostnader för både personal och läromedel. Det är även fler elever på det individuella programmet där kostnaden per elev är högre än genomsnittet. Fler elever på Hulebäck innebär också att det säljs fler och köpts färre platser jämfört med budget, vilket leder till ett överskott för såld/köpt regi om 9,6 mnkr. Kostnader för skolskjuts beräknas bli 1,4 mnkr lägre än budgeterat. Den anpassade gymnasieskolan lämnar en negativ prognos om 0,8 mnkr då elevantalet ökar. Budgeten för den anpassade gymnasieskolan har förstärkts med 5,9 mnkr inför året genom en omfördelning från budgeten för köpt/såld regi. I prognosen är en kostnad för anpassning av lokaler, som används för LSS-verksamheten, inräknad om 2,3 mnkr vilken är osäker.

Elevhälsa och utveckling

Elevhälsa och utveckling prognostiserar ingen avvikelse mot budget. Det finns

dock en stor osäkerhet avseende intäkter från Migrationsverket för asylsökande elever samt för mottagandet av personer på flykt från Ukraina. Dessa elever har minskat i antal den senaste tiden vilket även ställer krav på enheten Centrum för flerspråkigt lärande att anpassa sin organisation i och med lägre prognostiserade intäkter från Migrationsverket.

Kultur och fritid

Kultur och fritid prognostiserar ingen avvikelse mot budget. Det finns dock mindre budgetavvikelser inom verksamheten kopplat till lokaler och personalresurser.

1.1.1 Barn- och elevantal

Verksamhet	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Förskola	2 361	2 266	-95
Grundskola	6 001	6 005	4
Gymnasiet	1 888	1 801	-87

1.2 Åtgärder

Sektorledning

Kostnaden avseende införandeprojektet av det elevadministrativa systemet är av engångskaraktär och ingen åtgärd förutom en generell återhållsamhet planeras.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten fortsätter att arbeta aktivt med att skapa förståelse och ansvarstagande över budgetprocessen. Det sker bland annat genom månatliga organisationsmöten med verksamhetschef, rektorer och stödfunktioner. Rektorerna hjälper varandra kollegialt vilket har bidragit till en större förståelse för varandras utmaningar. Verksamhetschef närvarar en gång per termin på respektive rektors ekonomiuppföljning samt oftare vid behov vilket har bidragit till ökad delaktighet och genererar en tydligare ekonomistyrning.

Förskoleverksamheten har under ett år arbetat med strategisk personalplanering. Schemaläggning, pedagogernas uppdrag och barnens vistelsetid bakas ihop i ett verksamhetssystem som hjälper oss att arbeta mer anpassat efter barnen och skapar förutsättningar för pedagogernas arbetsmiljö. En annan effekt är även en mer kostnadseffektiv organisation.

Ett stort fokusområde för hela rektorsgruppen är framtidens kompetensutmaning i kombination med minskat barnantal vilket ställer krav på rektorerna att hela tiden aktivt arbeta med sin organisation och bemanning. Det har identifierats ett ökat behov av samarbete mellan enheter för att behålla kompetensen inom kommunen och låna pedagoger mellan varandra under perioder när ekonomin kräver en stramare bemanning.

Grundskoleverksamhet

Grundskolan fortsätter arbetet med att anpassa organisationen efter det minskande elevantalet. En utmaning är den begränsade flexibiliteten när det gäller tillsvidareanställda, vilka inte kan avslutas i samma takt som organisationen behöver förändras. Dessutom är minskningen inte jämn över åren utan fluktuerar över tid. En stor del av årets totala underskott tillhör vårterminen 2024 och är en direkt följd av skolornas organisation under läsåret 2023-2024. Enstaka skolenheter prognostiserar ett betydande underskott. Åtgärder vidtas på dessa skolor för att främja studiero och måluppfyllelse, vilket är en del av förklaringen till de stora underskotten. Dessa åtgärder medför ökade kostnader, exempelvis genom personalförstärkningar. Rektorererna arbetar tillsammans med verksamhetschefen utifrån en långsiktig handlingsplan för att successivt minska det prognostiserade underskottet.

Under året ska grundskolan fortsätta med ett utvecklingsarbete inom rektorsgruppen, liknande det framgångsrika arbete som bedrivs inom förskolan. Rektorererna möts i mindre grupper för att tillsammans med verksamhetschefen och stödfunktioner öka transparensen mellan enheterna. Fokus ligger på att identifiera och adressera utmaningar samt framgångsfaktorer, särskilt inom områden som personalekonomi och planering av skolans organisation. Detta initiativ syftar till att stärka samarbetet och utbytet av bästa praxis mellan enheterna för en mer hållbar och effektiv skolverksamhet. Som en del av detta stöds rektorererna av en senior rektor för att skapa en hållbar organisation inom budgetram. Alla skolor som prognostiserar ett budgetöverskridande om två procent ska ta fram en handlingsplan med åtgärder för att nå en budget i balans.

För att hantera små skolenheter, där det är svårt att rymma grundbemanningen inom enhetens budget, krävs strategiskt tänkande och flexibilitet. En möjlig strategi kan vara att intensifiera samarbetet med andra enheter och dela på kostnader. På längre sikt kan det vara nödvändigt att överväga att skapa större skolenheter med mindre antal rektorer för att upprätthålla en ekonomiskt hållbar verksamhet.

Gymnasieverksamhet

Gymnasieverksamhetens utökning av antalet utbildningsplatser har gett förväntat resultat. Med anledning av det ökade elevantalet och en omorganisation av arbetsuppgifter mellan sektorchef och verksamhetschef återförs tjänsten som utvecklingsledare med en omfattning av 50 procent. En budgetpost för anpassningar av lokaler och personella resurser för korttidstillsyn för skolungdom över 12 år inom ramen för LSS upprättas. Trots utökningar har gymnasieverksamheten en budget i balans.

Elevhälsa och utveckling

På grund av lägre prognostiserade intäkter från Migrationsverket för asylsökande elever samt för mottagandet av personer på flykt från Ukraina kommer Centrum för flerspråkigt lärande att anpassa sin organisation med ett par tjänster till höstterminen.

1.3 Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Sektorsledning	1 100	1 100	0	0
Förskola	3 114	3 114	0	2 004
Grundskola	7 151	7 151	0	4 473
Gymnasium	2 085	2 085	0	2 015
Elevhälsa och utveckling	100	100	0	0
Kultur och fritid	2 880	2 880	0	809
Nettoutgift	16 430	16 430	0	9 301

Budget 2024 är inklusive förväntade ombudgeteringar.

Sektorn prognostiserar ingen avvikelse mot budget avseende investeringar. För att möta ny lagstiftning och politiska mål för hållbarhet köps ytterligare källsorteringskärl in till sektorns verksamheter.

Förskolan fortsätter sitt arbete för att uppnå likvärdig standard avseende arbetsmiljö och utemiljö på förskolorna. Verksamheten gör även investeringar för att höja standarden i samband med renovering av förskolor genom utbyte av äldre möbler och lekutrustning.

Grundskolans investeringar avser möbler och teknisk utrustning samt fortsatt utrustande av Fagerhultsskolan.

Gymnasiets investeringar avser möbler för en bra fysisk arbetsmiljö för både personal och elever. Fortsatt satsning görs på teknisk utrustning för undervisning samt ljud-/högtalarsystem som både kan användas för undervisning men även för att nå ut med direktinformation.

Kultur och fritids investeringsbudget planeras att användas till konstförvaring och teknisk utrustning till kulturhusen, samt inventarier till den nya idrottshallen i Mölnlycke.